

SV

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 39.019/2/V

DE LA SECTION DE LÉGISLATION DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre des vacations, saisi par le Ministre de la Mobilité, le 25 août 2005, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de loi "modifiant la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière, la loi organique du 27 décembre 1990 créant des fonds budgétaires et la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux", a donné le 31 août 2005 l'avis suivant :

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996 et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

"De hoogdringendheid wordt gemotiveerd door de omstandigheid dat het saldo en de verdeling van het verkeersveiligheidsfonds voor het jaar 2005 overeenkomstig de huidige wet en het huidige KB zeer dringend aan de begunstigden moet worden bekend gemaakt, dat de berekening van dit saldo en de verdeling voor het jaar 2005 evenwel gewijzigd wordt door de hier voorliggende ontwerpen, dat de lokale politiezones nog in 2005 hun actieplannen volgens de hier voorliggende ontwerpen moeten kunnen opmaken, dat deze actieplannen nog in 2005 door de federale overheidsdiensten mobiliteit en vervoer en binnenlandse zaken moeten kunnen worden gecontroleerd en door de minister van mobiliteit en de minister van Binnenlandse Zaken moeten worden goedgekeurd, dat de begunstigden nog in 2005 na de goedkeuring van hun actieplannen hun saldo moeten ontvangen."

*

* *

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle l'observation ci-après.

Fondement juridique

L'article 184 de la Constitution énonce :

"L'organisation et les attributions du service de police intégré, structuré à deux niveaux, sont réglées par la loi. (...) "

.../...

La loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux, a notamment créé la police fédérale et institué les corps de police locale, défini les attributions de la police fédérale et de la police locale et organisé les liens fonctionnels entre le niveau fédéral et le niveau local (articles 3 et suivants de la loi). Pour assurer leurs missions, les zones de la police locale sont financées tant par les communes que par l'État fédéral (articles 39 et suivants de la loi).

Le présent avant-projet de loi qui vise à remplacer l'article 41, alinéa 3, de la loi du 7 décembre 1998, précitée, (article 4 de l'avant-projet de loi) et les articles 68bis à 68quinquies de la loi du 16 mars 1968 relative à la police de la circulation routière (article 2 de l'avant-projet de loi) touche à l'organisation et aux attributions du service de police intégré.

Il confère des larges délégations au Roi.

Or, il ressort de la disposition constitutionnelle précitée qu'il appartient au législateur de régler lui-même la matière, ce qui n'exclut pas qu'il puisse conférer au Roi le pouvoir de prendre les mesures de détail nécessaires à l'exécution des règles de principe que la loi aura préalablement fixées ¹.

Ceci signifie concrètement que le législateur doit fixer dans la loi en projet les règles essentielles concernant l'établissement et le financement des plans d'action en matière de sécurité routière.

En conséquence, l'avant-projet doit être fondamentalement revu.

⁽¹⁾ Voir notamment l'avis 31.464/2, donné le 5 avril 2001, sur un avant-projet de loi devenu la loi du 31 mai 2001 modifiant la loi du 13 mai 1999 portant le statut disciplinaire des membres du personnel des services de police et la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux (Doc. parl., Chambre, session 2000-2001, n° 1173/6).

La chambre était composée de

Messieurs	R. ANDERSEN,	président du Conseil d'État, président,
	P. LEWALLE,	conseillers d'État,
	P. QUERTAINMONT,	
Madame	A.-C. VAN GEERSDAELE,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. R. WIMMER, auditeur.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A.-C. VAN GEERSDAELE

R. ANDERSEN

SV

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 39.019/2/V

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede vakantiekamer, op 25 augustus 2005 door de Minister van Mobiliteit verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "tot wijziging van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, de organieke wet van 27 december 1990 houdende oprichting van begrotingsfondsen en de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus", heeft op 31 augustus 2005 het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en vervangen bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief als volgt :

"De hoogdringendheid wordt gemotiveerd door de omstandigheid dat het saldo en de verdeling van het verkeersveiligheidsfonds voor het jaar 2005 overeenkomstig de huidige wet en het huidige KB zeer dringend aan de begunstigden moet worden bekend gemaakt, dat de berekening van dit saldo en de verdeling voor het jaar 2005 evenwel gewijzigd wordt door de hier voorliggende ontwerpen, dat de lokale politiezones nog in 2005 hun actieplannen volgens de hier voorliggende ontwerpen moeten kunnen opmaken, dat deze actieplannen nog in 2005 door de federale overheidsdiensten mobiliteit en vervoer en binnenlandse zaken moeten kunnen worden gecontroleerd en door de minister van mobiliteit en de minister van Binnenlandse Zaken moeten worden goedgekeurd, dat de begunstigden nog in 2005 na de goedkeuring van hun actieplannen hun saldo moeten ontvangen."

*

* *

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerking.

.../...

Rechtsgrond

Artikel 184 van de Grondwet luidt als volgt :

"De organisatie en de bevoegdheid van de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, worden bij de wet geregeld. (...)"

Bij de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, is inzonderheid de federale politie opgericht en zijn de korpsen van de lokale politie ingesteld, zijn de bevoegdheden van de federale politie en van de lokale politie bepaald en zijn de functionele verbanden tussen het federale niveau en het lokale niveau georganiseerd (artikelen 3 en volgende van de wet). Voor het vervullen van hun opdrachten worden de lokale politiezones zowel door de gemeenten als door de federale Staat gefinancierd (artikelen 39 en volgende van de wet).

Het voorliggende voorontwerp van wet, dat strekt tot wijziging van artikel 41, derde lid, van de voormelde wet van 7 december 1998 (artikel 4 van het voorontwerp van wet) en van de artikelen 68*bis* tot 68*quinquies* van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer (artikel 2 van het voorontwerp van wet) houdt verband met de organisatie en de bevoegdheden van de geïntegreerde politiedienst.

Bij het voorontwerp worden ruime bevoegdheden opgedragen aan de Koning.

Uit de voormelde grondwetsbepaling blijkt evenwel dat de wetgever de aangelegenheid zelf dient te regelen, wat niet belet dat hij de Koning de bevoegdheid kan opdragen om detailkwesties te regelen die noodzakelijk zijn om de vooraf bij de wet bepaalde beginselregels te kunnen uitvoeren ¹.

⁽¹⁾ Zie inzonderheid advies 31.464/2, dat op 5 april 2001 is gegeven over een voorontwerp van wet dat geleid heeft tot de wet van 31 mei 2001 tot wijziging van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten en van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus. (Gedr. St., Kamer, zitting 2000-2001, nr. 1173/6).

Concreet betekent dit dat de wetgever in de ontworpen wet de basisregels voor de opmaak en de financiering van actieplannen inzake verkeersveiligheid moet vaststellen.

Bijgevolg dient het voorontwerp grondig te worden herzien.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	R. ANDERSEN,	voorzitter van de Raad van State, voorzitter
	P. LEWALLE,	staatsraden,
	P. QUERTAINMONT,	
Mevrouw	A.-C. VAN GEERSDAELE,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. WIMMER, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. R. ANDERSEN.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-C. VAN GEERSDAELE

R. ANDERSEN